

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2015

817/2015

Laki

sosiaalihuollon ammattihenkilöistä

Annettu Helsingissä 26 päivänä kesäkuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää asiakasturvallisuutta sekä sosiaalihuollon asiakkaan oikeutta laadultaan hyvään sosiaalihoitoon ja hyvään kohteluun:

1) varmistamalla, että tässä laissa tarkoitetulla sosiaalihuollon ammattihenkilöllä on ammattitoiminnan edellyttämä koulutus, riittävä ammatillinen pätevyys ja ammattitoiminnan edellyttämät valmiudet sekä mahdollisuus kehittää ja ylläpitää ammattitaitoaan;

2) edistämällä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yhteistyötä ja tarkoituksenmukaisen tehtävärakenteen muodostamista asiakkaiden palvelutarpeet huomioon ottaen;

3) järjestämällä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoiminnan valvonta.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan julkista tehtävää hoitavan yhteisön tai yksityisen toimijan palve-

luksessa oleviin sekä itsenäisinä ammatinharjoittajina toimiviin sosiaalihuollon ammattihenkilöihin.

3 §

Sosiaalihuollon ammattihenkilö

Sosiaalihuollon ammattihenkilöitä ovat:

1) ne, jotka ovat tämän lain nojalla saaneet ammatinharjoittamisoikeuden (*laillistettu ammattihenkilö*);

2) ne, joilla tämän lain nojalla on oikeus käyttää sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä (*nimikesuojattu ammattihenkilö*).

Laillistettu ammattihenkilö on oikeutettu toimimaan asianomaisessa ammatissa ja käyttämään asianomaista ammattinimikettä. Nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikkeistä ja ammattinimikkeen edellyttämästä koulutuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Nimikesuojatun ammattinimikkeen käyttöoikeuden edellytyksenä on lisäksi, että henkilö on merkitty 16 §:ssä tarkoitettuun sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin nimikesuojattuna ammattihenkilönä. Nimikesuojatun ammattihenkilön tehtävissä voi toimia muukin henkilö, jolla on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito. Valtioneuvoston asetuksella säädetään nimikesuojatun am-

mattihenkilön tehtävissä toimivalta muulta henkilöltä vaadittavasta riittävästä koulutuksesta.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tehtävärakennetta ja tehtävien jakoa voidaan uudistaa ammattihenkilöiden osaaminen, ammattitaito ja koulutus huomioon ottaen, jollei laissa tai asetuksessa toisin säädetä, mikäli se on perusteltua asiakkaiden palvelutarpeiden, työjärjestelyjen ja sosiaalipalvelujen tuottamisen kannalta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemat säännökset sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarkoituksenmukaisen tehtävärakenteen ja työnjaon kehittämisestä.

4 §

Ammattieettiset velvollisuudet

Sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatillisen toiminnan päämääränä on sosiaalisen toimintakyvyn, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen ja hyvinvoinnin lisääminen.

Sosiaalihuollon ammattihenkilön velvollisuutena on noudattaa ammattitoiminnassaan, mitä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista sekä asiakastietojen käsittelystä säädetään.

5 §

Ammattipätevyyden ylläpitäminen ja osaamisen kehittäminen

Sosiaalihuollon ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin ja määräyksiin.

Sosiaalihuollon ammattihenkilön työnantajalle tulee luoda edellytykset sille, että ammattihenkilö saa työssään tarvittavan perehdytyksen ja että hän voi osallistua ammattitaitonsa kehittämiseksi tarpeelliseen täydennyskoulutukseen.

6 §

Tietojen antaminen valvontaviranomaisille

Sosiaalihuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä anta-

maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston pyytämät, niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

2 luku

Oikeus toimia sosiaalihuollon ammattihenkilönä

7 §

Oikeus harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pääaineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä.

8 §

Oikeus harjoittaa sosionomin ja geronomin ammattia Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosionomin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa geronomin ammattia henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

9 §

Sosiaalityöntekijän erityiset velvollisuudet

Edellä 7 §:ssä tarkoitettu sosiaalityöntekijä vastaa sosiaalityön ammatillisesta johtamisesta sekä yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen sosiaalisen tuen ja palvelujen tarpeeseen vastaavasta sosiaalityön asiakas- ja asiantuntija-

työstä sekä sen vaikutusten seurannasta ja arvioinnista.

Sosiaalityöntekijä vastaa lisäksi sosiaali-
huollon palvelujen antamisesta ja päätöksen-
teosta sen mukaan kuin muualla laissa erik-
seen säädetään.

10 §

*Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin
Suomessa koulutuksen saanut EU- tai
ETA-valtion kansalainen*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto myöntää hakemuksesta ammattipäte-
vyyden tunnustamisesta annetun lain
(1093/2007) mukaisesti oikeuden harjoittaa
Suomessa tämän lain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua
ammattia Euroopan unionin jäsenvaltion tai
Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion
kansalaiselle, jolle on jossakin muussa Eu-
roopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan
talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin
Suomessa suoritettuna koulutuksen perusteella
myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja,
joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen
ammattiin, tai muu asiakirja, joka osoittaa
hakijan valmiuden kyseisen ammatin harjoit-
tamiseen.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto myöntää hakemuksesta ammattipäte-
vyyden tunnustamisesta annetun lain mukai-
sesti oikeuden käyttää Suomessa valtioneu-
voston asetuksella säädettyä sosiaalihuollon
ammattihenkilön ammattinimikettä Euroopan
unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalu-
eeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle
on jossakin muussa Euroopan unionin jäsen-
valtiossa tai Euroopan talousalueeseen kuulu-
vassa valtiossa kuin Suomessa saadun koulu-
tuksen perusteella kyseisessä valtiossa myön-
netty tutkintotodistus tai sen kanssa vastaa-
vaksi määritelty koulutuksesta annettava
asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan
oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin, tai
muu asiakirja, joka osoittaa hakijan valmiu-
den kyseisen ammatin harjoittamiseen.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto voi määrätä hakijalle korvaavina toi-
menpiteinä sopeutumisajan tai kelpoisuusko-
keen siten kuin siitä on säädetty ammattipäte-
vyyden tunnustamisesta annetussa laissa.

11 §

*Euroopan unioniin tai Euroopan
talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa
koulutuksen saanut*

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto myöntää hakemuksesta oikeuden har-
joittaa Suomessa 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua
ammattia henkilölle, jolle on Euroopan unio-
niin tai Euroopan talousalueeseen kuulu-
mattomassa valtiossa suoritettuna koulutuksen
perusteella myönnetty tutkintotodistus tai
muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaa-
ditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen am-
mattiin.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto myöntää hakemuksesta oikeuden käyt-
tää valtioneuvoston asetuksella säädettyä ni-
mikesuojatun ammattihenkilön ammattinimi-
kettä henkilölle, jolle on Euroopan unioniin
tai Euroopan talousalueeseen kuulumatto-
massa valtiossa suoritettuna koulutuksen perus-
teella myönnetty tutkintotodistus tai muu
asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan
oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto voi määrätä hakijalle korvaavina toi-
menpiteinä sopeutumisajan tai kelpoisuusko-
keen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan
säättää tarkemmin sopeutumisajasta ja kelpoi-
suuskokeesta sekä hakijalle asetettavista
muista pätevyysvaatimuksista.

12 §

*Oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon
laillistetun ammattihenkilön ammatissa*

Sosiaalityöntekijän ammatissa voi toimia
tilapäisesti enintään vuoden ajan sosiaali-
työntekijän ammattiin opiskeleva henkilö,
joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön
aineopinnot ja käytännön harjoittelun. Opis-
kelija toimii ammattiin valmistuneen sosiaali-
työntekijän johdon ja valvonnan alaisena.

Muun laillistetun ammattihenkilön amma-
tissa voi toimia tilapäisesti enintään vuoden
ajan kyseiseen laillistetun ammattihenkilön
ammattiin opiskeleva tai sosiaalialalle sovel-
tuvan korkeakoulututkinnon suorittanut hen-

kilö, jolla on riittävät edellytykset ammatissa toimimiseen.

Tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön ammatissa toimivaan henkilöön sovelletaan tällöin soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään sosiaalihuollon ammattihenkilöistä. Tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön ammatissa toimimisen edellytyksistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tilapäisesti sosiaalityöntekijän ammatissa toimivalla henkilöllä ei ole sosiaalityöntekijälle säädettyä oikeutta päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta tai siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Ulkomailla tutkinnon suorittaneen oikeudesta toimia tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön ammatissa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Hakemuksen liitteet

Edellä 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää jäljennös yliopiston tai ammattikorkeakoulun antamasta tutkintotodistuksesta sekä toteutuneesta koulutusohjelmasta.

Edellä 10 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja todistuksista säädetään ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa. Edellä 11 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja todistuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Hakemuksen käsittely eräissä tapauksissa

Edellä 10 §:ssä tarkoitettulle hakijalle on ilmoitettava hakemuksen vastaanottamisesta sekä mahdollisesti puuttuvista asiakirjoista kuukauden kuluessa asiakirjojen vastaanottamisesta. Hakemus on ratkaistava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vaadittavien asiakirjojen esittämisestä.

3 luku

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ohjaus ja valvonta

Yleiset säännökset

15 §

Ohjaus ja valvonta

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yleinen ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoimintaa. Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoimintaa toimialueellaan. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoiminnan valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto käsittelee sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ohjaukseen ja valvontaan liittyvät asiat erityisesti silloin, kun kysymyksessä on:

- 1) periaatteellisesti tärkeä tai laajakantoinen asia;
- 2) asia, joka saattaa edellyttää 20 §:n 2 momentissa tai 25 §:ssä tarkoitettujen turvaamistoimenpiteiden tai seuraamusten antamista;
- 3) asia, jota aluehallintovirasto on esteellisen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa on sosiaalihuollon ammattihenkilöiden valvontaa varten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

16 §

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto pitää sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008)

mukaisten valvontatehtävien hoitamiseksi. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatetaan henkilötietolakea (523/1999).

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) sosiaalihuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, kotiosoite, rekisteröintinumero, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen samoin kuin oikeus käyttää sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) tiedot sosiaalihuollon ammattihenkilön suorittamasta sosiaalialan ylemmästä ammatikorkeakoulututkinnosta, ammatillisesta lissensiaattitutkinnosta ja korkeakoulutettujen erikoistumiskoulutuksista;

3) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston sosiaalihuollon ammattihenkilölle tämän lain mukaisesti antama huomautus sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- tai vankeusrangaistuksesta tai viraltapanosta;

4) sellaisen laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattiin opiskelevan henkilön tai muun tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa toimivan henkilön, jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on antanut valvontatoimenpiteenä huomautuksen, kirjallisen varoituksen tai turvaamistoimenpiteen, nimi, henkilötunnus ja kotiosoite, sekä tiedot edellä tarkoitettusta valvontatoimenpiteestä.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua tietoa ja 4 kohdassa tarkoitettua turvaamistoimenpidettä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta. Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tietoa sekä 4 kohdassa tarkoitettua huomautusta tai kirjallista varoitusta koskevat tiedot poistetaan rekisteristä, kun päätöksen tai muun ratkaisun antamisesta on kulunut kymmenen vuotta, jollei nimikirjallaissa (1010/1989) säädetä merkinnän poistamiselle pidempää aikaa.

17 §

Tietojen antaminen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on salassapitosäännösten estämättä an-

nettava 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja aluehallintovirastolle sen laissa säädettyjen valvontatehtävien hoitamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä antaa viranomaiselle sekä sosiaali- ja terveydenhuollon työnantajalle ja toimintayksikölle tietoja tämän lain 16 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rikoksen seuraamuksesta työhön liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

18 §

Julkinen tietopalvelu

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä tiedon sosiaalihuollon ammattihenkilön nimestä, rekisteröintinumerosta, syntymävuodesta ja ammattihenkilön ammattipätevyydestä sekä ammatinharjoittamisoikeuden rajoittamisesta (*julkinen tietopalvelu*).

Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena rekisteröidyn nimeä tai rekisteröintinumeroa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on poistettava sosiaalihuollon ammattihenkilöä koskevat tiedot julkisesta tietopalvelusta välittömästi sen jälkeen, kun se on saanut tiedon sosiaalihuollon ammattihenkilön kuolemasta tai kun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeus on poistettu tai ammattinimikkeen käyttö on kielletty.

19 §

Ammattitoiminnan asianmukaisuuden selvittäminen

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että sosiaalihuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemätön toimimaan ammatissaan, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

voi velvoittaa sosiaalihuollon ammattihenkilön lääkärintarkastukseen tai sairaalatutkimuksiin (*ammattillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittäminen*).

Jos on perusteltua aihetta olettaa, että sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamistaidoissa tai ammatitiedoissa on puutteita, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatitaitojen tai -tietojen tutkimiseksi työkokeiluun, työnäytteeseen tai kuulusteluun (*ammattitaidon selvittäminen*).

Ammattillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittämisestä ja ammatitaidon selvittämisestä syntyneet kustannukset korvataan valtion varoista.

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö ei suostu 1 tai 2 momentissa säädettyyn selvittämiseen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattiaan taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

20 §

Seuraamukset virheellisestä menettelystä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa seuraamuksen sosiaalihuollon ammattihenkilön virheellisestä toiminnasta, jos sosiaalihuollon ammattihenkilö:

- 1) laiminlyö 4—6 §:ssä säädetyn velvollisuuden;
- 2) suorittaa tehtäviä, joihin hänen koulutustaan tai ammatitaitoaan on pidettävä selvästi riittämättöminä;
- 3) toimii ammattitoiminnassaan muuten olennaisesti virheellisesti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa:

- 1) antaa sosiaalihuollon ammattihenkilölle tarkempia määräyksiä ammattitoimintaa varten;
- 2) rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta määräajaksi tai toistaiseksi taikka poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden määräajaksi tai toistaiseksi;

3) kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä valtioneuvoston asetuksella säädettyä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä määräajaksi tai toistaiseksi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta 2 momentissa tai jäljempänä 25 §:ssä mainittuun toimenpiteeseen, kiinnittää sosiaalihuollon ammattihenkilön huomiota asianmukaiseen ammattitoimintaan tai kehottaa häntä korjaamaan todetun puutteen tai epäkohdan taikka antaa sosiaalihuollon ammattihenkilölle huomautuksen vastaisen varalle. Tässä momentissa tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen tai huomion kiinnittämiseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi ryhtyä 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, vain mikäli ammattihenkilön virheellinen toiminta tai tehtävien laiminlyönti ovat luonteeltaan vakavia eivätkä ammattihenkilölle annetut lievemmat seuraamukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

21 §

Kykenemättömyys toimia ammatissa

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn perusteella taikka perustellusti todetun ammattitaidottomuuden vuoksi kykenemätön toimimaan sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatissa, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi päättää 20 §:ssä säädetystä toimenpiteestä.

22 §

Ammattitoiminnassa tehty rikos

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä tuomittu vankeusrangaistukseen rikoksesta, jonka hän on tehnyt ammattitoiminnassaan ja rikoksesta ilmenevien seikkojen perusteella voidaan epäillä, että ammattitoiminnan jatka-

minen vaarantaisi asiakasturvallisuutta, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai poistaa sen toistaiseksi taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä toistaiseksi käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

Jos edellä tarkoitetusta rikoksesta ilmenevät seikat ja siihen liittyvät olosuhteet ovat erittäin raskauttavat, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden pysyvästi tai kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä pysyvästi käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

23 §

Väliaikaiset turvaamistoimenpiteet

Käsitellessään 19—22 §:ssä tarkoitettuja asioita Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi asiakasturvallisuuden niin vaatiessa väliaikaisesti rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattia tai kieltää väliaikaisesti nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

24 §

Ammatinharjoittamisoikeuden rajoittaminen tai poistaminen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden poistaminen ammattihenkilön omasta pyynnöstä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi sosiaalihuollon ammattihenkilön omasta pyynnöstä rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai poistaa sen. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi poistaa nimikesuojatun ammattihenkilön omasta pyynnöstä oikeuden käyttää asianomaista ammattinimikettä.

25 §

Kirjallinen varoitus

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on am-

mattitoiminnassaan menetellyt vastoin lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä taikka syylistynyt tehtävässään muutoin virheellisyyteen tai laiminlyöntiin, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa hänelle kirjallisen varoituksen.

26 §

Ammatinharjoittamisoikeuden taikka ammattinimikkeen käyttöoikeuden palauttaminen

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilöltä on poistettu ammatinharjoittamisoikeus määräajaksi tai toistaiseksi taikka sitä on rajoitettu taikka häntä on kielletty käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on hakemuksesta palautettava ammatinharjoittamisoikeus, poistettava sen rajoitus tai palautettava ammattinimikkeen käyttöoikeus, kun ammatinharjoittamisoikeuden poistamisen tai rajoituksen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisen aiheuttanut syy on lakannut. Hakijan tulee liittää hakemuksensa selvitys edellä tarkoitetun syyn lakkaamisesta.

4 luku

Erinäiset säännökset

27 §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston tiedonsaantioikeus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ja aluehallintovirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä makсутta saada valtion, kunnan ja kuntayhtymän viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta, sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköltä, Potilasvakuutuskeskukselta sekä apteekilta tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

28 §

Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen tulee viipymättä lähettää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle jäljennös päätöksestään, jolla se on määrännyt sosiaalihuollon ammattihenkilölle sakko-, vankeus- tai muun rangaistuksen sellaisen rikoksen johdosta, johon sosiaalihuollon ammattihenkilö on syylistynyt ammattitoiminnassaan.

29 §

Kuulutus virallisessa lehdessä

Rajoitetusta, poistetusta, kielletystä tai palautetusta ammatinharjoittamisoikeudesta taikka sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisestä tai sen palauttamisesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on viipymättä kuulutettava Virallisessa lehdessä.

30 §

Muutoksenhaku

Edellä 19 §:ssä, 20 §:n 1 momentissa ja 21—23 ja 25 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 19—23 ja 25 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ei ole antanut päätöstä 14 §:ssä säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistu-

van hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava valitusviranomaiselle päätöksen antamisesta. Tässä momentissa tarkoitettua valituksen tekemiseen ja sen käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Edellä 19—23 ja 25 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

31 §

Neuvottelukunta

Valtioneuvosto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita sosiaalihuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta, ammattitoiminnasta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

32 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2016. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla tulee olla tämän lain 16 §:n mukainen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri 1. päivään elokuuta 2016 mennessä.

Henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa (272/2005) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetty kelpoisuus, on oikeutettu toimimaan mainitussa laissa säädetyn mukaisesti sellaisessa sosiaalihuollon ammattihenkilön tehtävässä, joka edellyttää tämän lain mukaista laillistamista. Oikeus toimia sosiaalihuollon ammattihenkilönä on voimassa siihen saakka, kunnes hänen hakemuksensa tämän lain mukaisena laillistettuna ammattihenkilönä on ratkaistu, kuitenkin enintään 31. päivään joulukuuta 2017 saakka. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on ratkaistava hakemus harjoittaa laillistetun ammattihenkilön

ammattia viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa säädetty kelpoisuus, voi toimia suorittamansa koulutuksen ja tämän lain 3 §:n 2 momentin nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen mukaisena nimikesuojattuna ammattihenkilönä enintään 31. päivään joulukuuta 2017 saakka, jollei häntä siihen mennessä ole merkitty sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin nimikesuojattuna ammattihenkilönä. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on merkittävä henkilö keskusrekisteriin viimeistään

kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun 16 §:n mukaiset tiedot ammattihenkilöstä on ilmoitettu lupa- ja valvontavirastolle ja virasto on todennut henkilön koulutuksen täyttävän 3 §:n 2 momentissa tarkoitettussa valtioneuvoston asetuksessa edellytetyt vaatimukset.

Tämän lain voimaan tullessa sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain ja sen nojalla annetun asetuksen mukaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö täyttää tässä laissa säädettyä ammatinharjoittamisoikeuden myöntämiselle tai ammatinimikkeen käyttöoikeuden rekisteröinnille asetetut koulutusvaatimukset.

Helsingissä 26 päivänä kesäkuuta 2015

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Perhe- ja peruspalveluministeri *Juha Rehula*